

PRZE KROJ

NR 2 (3471) / 9 STYCZNIA 2012 / CENA 3,99 ZŁ

WWW.PRZEKROJ.PL

w tym 8% VAT

Sierakowski:
Miłosz-fiction

Trzeba ZABIĆ
tą Brzeską

PORTUGALIA - nowa
polityka narkotykowa

DLA
PRZE
KROJU:

Joyce, Woolf,
Tagore,
Cwietajewa

PISZA
DLA NAS:

Anna
Grodzka

Przemysław
Wielgosz

Adam
Ostolski

INDEKS
371424

Gorący
Kubek

SCENKI ZE SMACZKIEM!

ZWYCIĘZCĄ KONKURSU
"GORĄCY KUBEK DO KANAPKI"
JEST JAROSŁAW GORGOŃ

STARY, CO TAK SIEDZISZ
NAD TYM KUBKIEM?

PRAWIE PUSTY...WIĘC MYŚLĘ
SKĄD WZIĄĆ KASĘ NA NASTĘPNY

EJ, TO MY CI POMOŻEMY.
NIE BÓJ KUBKA.

CHŁOPAKI ROBIMY
ZRZUTE NA KUBEK!

NIEZŁA ZRZUTA, CO?

OJ... TAAAAAAK....

Zwycięzcy gorąco gratulujemy i czekamy na nowe komiksy!

Knorr®

Gorący
Kubek

A TERAZ...
WEŹ UDZIAŁ W NOWYM
KONKURSIE NA FEJSIE!

KTO SIĘ NAJLEPIEJ SPISZE,
TEN WYGRA **TORBĘ MIEJSKĄ**
ZE SWOIM KOMIKSEM!

Napisz zabawną scenkę sytuacyjną dla Gorącego Kubka i Kanapki.
Jeśli przypadnie ona do gustu internautom, a następnie naszemu jury,
możesz wygrać **miejską torbę z wymyślonym przez siebie komiksem!**

SZUKAJ NAS NA WWW.FACEBOOK.COM/GORACYKUBEK

Konkurs trwa od 9 do 22 stycznia 2012 r.

JESTEŚMY GŁODNI NOWYCH KOMIKSÓW!

ROMAN KURKIEWICZ

Odzyskujemy przyszłość

Widmo zmiany krąży nad światem, Europą i na szczęście, choć powoli, ospale i ociężałe – nad Polską. Trzeba bardzo nie chcieć tego zobaczyć, żeby nie widzieć. Demokracja cierpi na bezruch i chorobliwie „postpolityczne” otłuszczenie, ekonomia bogatego świata północny musi wyjść krytycznie poza swoje neoliberalne dogmaty, nowe przestrzenie naszych aktywności, niezaspokojonych dążeń i marzeń muszą się zaludnić.

Znamy narzędzia współczesnej humanistyki, kultury, filozofii oraz socjologii i nie wahamy się ich użyć do wyrażenia naszych racji. Nie będziemy się wstydzili mówienia o problemach wykluczenia ekonomicznego, społecznego, edukacyjnego, kulturowego. Będziemy hołubić niepokorne ruchy społeczne, korzystając z siły repertuaru społecznego, przestrzeni wolnej kultury. Chcemy „Przekrój” redagować ze środowiskami, pismami, portalami i głosami, które od lat robią to w swoim imieniu. Chcemy na nowo nadać treść słowom: „wspólnie”, „razem”, „w porozumieniu”. Będziemy wietrzyć słowa, idee, projekty. Nie obawiamy się chcieć, marzyć, wymagać i żądać. Chcemy innej przestrzeni do życia, nauki i pracy. Chcemy odzyskać przestrzeń publiczną, sferę wspólnego dobra, a nie wyłącznie umościć się w egoistycznym paradygmacie wszechzabawczego zysku i wzrostu PKB.

W nowym „Przekroju” będziemy to zmiany opisywać, rozprawiać o nich, współtworzyć je i odpowiadać o nie. Innym głosem i proponując własne hierarchie, upominając się i będziemy pytać, żądać, wymagać, kontrolować. Będziemy niewyparzoną gębą nadchodzących przewartościowań. „Przekrój”

będzie się narażał na rechot. Ale każdy, kto w tym kraju jest odmienny, nienormalny, zmarginalizowany, lekceważony z powodu swojego statusu społecznego, płci, koloru skóry, miejsca czy daty urodzenia, tożsamości seksualnej, wrażliwości na gwałcenie praw innych, problem przemocy wobec kobiet, dzieci, upominania się o prawa zwierząt; każdy, kto chce energii raczej zielonej niż czarnej i łupkowej, innych priorytetów w polityce społecznej; każdy, komu nie odpowiada nasza służalcza wojenkowość – naraża się na pogardliwość. Odpowiemy śmiechem, złośliwością i merytorycznością.

Nie stworzymy mediów od nowa, ale postaramy się odnowić ich podstawową, „przekrojącą” rolę i zadanie: patrzeć władzy na ręce, zasadę ograniczonego zaufania wobec deklaracji, wobec instytucji.

Czy „Przekrój” będzie polityczny? Nie może nie być, jeśli nawet pierogi w warszawskim odzyskanym barze mlecznym okazały się najgroźniejszym terrorystycznym atakiem końca 2011 r. Wszystko jest polityczne, poza życiem partii politycznych. Będziemy pisać o polityce rzeczystwie: edukacyjnej, narkotykowej, praw człowieka, wartości praw podstawowych. Będziemy żądać od polskich władz respektowania, a nie ograniczania naszych praw do wolności – czy tej na ulicach, czy tej w Internecie. Pierogi, w tym ruskie, TAK! Czolgi, tortury i przemoc ekonomiczna – NIE! Chcemy więcej równości, więcej wolności, więcej sprawiedliwości. Śmieszne, naiwne, rozczulające? Może zbyt długo odstawiliśmy te pytania do kąta. Zachowując proporcje, przywołajmy Gandhiego, który mówił o swoim ruchu: najpierw nas nie zauważają,

potem się z nas śmieją, następnie się nas boją, a potem wygrywamy. „Przekrój” chce być głosem zmiany, którą niektórzy nazywają zmianą modernizacyjną. Będziemy szukać własnych słów. Bo modernizacja ma wiele imion i nie muszą nimi być wyłącznie autostrady, stacje, sprywatyzowane miasta i ich przedsiębiorstwa. Chcemy własnego życia w publicznej przestrzeni, chcemy nowej edukacji, nowej ekologii, ekonomii. Chcielibyśmy, żeby nowo redagowany „Przekrój” był wypowiedzią o energii i treściach zmiany politycznej. Politycznej, ale głębokiej, nie partyjnej, wolnościowej, emancypacyjnej, nowoczesnej, równościowej, ale nie doktrynerskiej. Nasze imię to wielość, to głośno ruchów, to różnorodność.

Scena polityczna w Polsce często określana jest mianem zabetonowanej. Wejście do Sejmu posłanek takich jak Anna Grodzka (od tego numeru nasza autorka!) i Wanda Nowicka czy posła Roberta Biedronia z Ruchu Palikota jest odpowiednią na głośno autentyczności w polityce. Będziemy obserwować, czy za faktem wejścia w tę przestrzeń instytucjonalną idzie realne odświeżenie metody uprawiania polityki. Trzymamy kciuki, ale gdy będzie trzeba, pogrozimy palcem, zachowamy tu rewolucyjną czujność!

W samym słowie „przekrój” jest możliwość zobaczenia czegoś niepowierzchniowego, jest ostrość narzędzia, które pozwala się do tego oglądać, wbrew oporowi materii, systemu, struktur – do stać. I taki będzie nowy „Przekrój” już wkrótce. Ale ostro zaczynać od razu. Chcemy, żeby nowy „Przekrój” dawał do myślenia. Zapraszam do jego współtworzenia!

SPIS TREŚCI:

PRZED WSZYSTKIM

- 4 Maciej Konieczny **Wszystkich nas nie spalicie**. Wspomnienie o Jolancie Brzeskiej
- 7 Adam Ostolski **Naprzód!**
- 8 Matylda Głowacka **Zdrowy, przystojny w strzykawce**
- 10 Piotr Laskowski **Bunt w Bytomiu**
- 12 Z byłym ministrem zdrowia **Markiem Balickim** rozmawia Sylwia Szparkowska
- 13 Przemysław Wielgosz **Euro – urodziny czy stypa?**
- 14 Sławomir Sierakowski **Po co Miłosz napisał powieść science fiction?**
- 17 Anna Grodzka **Z drugiej strony lustra**
- 18 O narkotykach w Portugalii z socjologiem **Nuno Capazem** rozmawia Michał Sutowski

CYWILIZACJA

- 22 Paweł Franczak **Co sprawia, że wygrawamy**
- 25 **Też Pytanie!**

KULTURA

- 26 Ola Salwa **bez zachwytu o „Dziewczynie z tatuażem”** Finchera
- 30 **Z Urszula Antoniak**, reżyserką „Code Blue”, o bliskości, która rodzi się w obliczu śmierci, rozmawia Ola Salwa

OTWÓRZ OCZY

- 32 Stanisław Rajewski **Toniemy w tonach śmieci**
- 36 Jan Mejor o **Domenie Publicznej**

RECENZJE

- 40 **Film:** Salwa o „Musimy porozmawiać o Kevinie”
- 42 **Muzyka:** Skolimowski o Guided By Voices
- 43 **Książki:** Sendecki o ostatnim tomie „Dzienników” Iwaszkiewicza
- 44 **Teatr:** Wakar o „Turystach”

ZAWSZE W PRZEKROJU

- 45 **Stopklatka**
- 46 – 48 **Rozmaitości** z krzyżówką, Lewomyślinie Kurkiewicza, ładnymi rzeczami Salwy
- 3, 25, 48 **Raczkowski**

ADRES REDAKCJI: ul. Prosta 51, 00-838 Warszawa, faks: 22 628 05 88, 22 463 00 00; automatyczna centrala telefoniczna: 22 4630 + numer wewnętrzny; łączenie przez telefonistkę 22 628 34 01 do 09, www.przekroj.pl. e-mail: redakcja@przekroj.pl lub imie.nazwisko@przekroj.pl **REDAGUJE ZESPÓŁ:** Roman Kurkiewicz (redaktor naczelny), Piotr Wittek, Joanna Grochowska, Katarzyna Czarnecka **PRZED WSZYSTKIM:** wydarzenia@przekroj.pl, Łukasz Wójcik, Agnieszka Fiedorowicz, Joanna Woźniczko-Czeczot, Joanna Dargiewicz-Różek, Agata Jankowska, Marcelina Szumer **CYWILIZACJA OD ŚRODKA:** nauka@przekroj.pl, Olaf Szewczyk, Paweł Franczak **KONIEC Z KULTURĄ:** kultura@przekroj.pl, Jacek Tomczuk, Jacek Wakar, Karolina Pasternak, Kuba Dąbrowski, Łukasz Drewniak,

Sebastian Fraćkiewicz, Mariusz Herma, Anna Jastrzębska, Ola Salwa, Jacek Sieradzki, Bartek Winczewski **ROZMAITOŚCI, KRZYŻÓWKI:** rozrywka@przekroj.pl, Marcin Pieszczyk; stale współpracuje Kaliber 45 **PRACOWNIA GRAFICZNA:** Wojciech Brdej, Andrzej Figatowski, Maciej Ślusarczyk **FOTODOJĄCZA:** foto@przekroj.pl, Monika Szewczyk **KOREKTA:** Jadwiga Marculewicz-Olaś, Anna Zaleska **PROJEKT GRAFICZNY:** Kasper Skirgajło-Krajewski **ARCHIWUM:** Dominika Bok **OBROBKA ZDJEĆ, PRZYGETOWANIE DO DRUKU:** Paweł Wójcik **STRONA INTERNETOWA I IPAD:** Marcin Cichoński, Renata Wróbel

Okladka: Wojciech Piechoński

PRENUMERATA TYGODNIKA „PRZEKRÓJ”

PRENUMERATA REDAKCYJNA
Cena prenumeraty 2012 r.:
Roczna: 166,40 zł, półroczna: 83,20 zł, kwartalna: 41,60 zł
Zamówienie na prenumeratę należy składać:
e-mail: prenumerata@przekroj.pl lub faxem: 22 621 22 61
Dodatkowe informacje pod nr. tel. 800 120 195
PRENUMERATA KOLPORTERSKA
oddziały Ruch sa, www.prenumerata.ruch.com.pl, urzędy pocztowe
PRENUMERATA E-WYDANIA
www.egazety.pl
PRENUMERATA ZAGRANICZNA
Ruch sa www.ruch.pol.pl; 22 693 67 75, 22 693 67 82, 22 693 67 18

DOSTĘP NA STRONĘ WWW I WERSJĘ NA IPADA

Cena abonamentu na iPada i w Internecie:
tygodniowy – 3,69 zł, kwartalny – 30,75 zł; roczny (z rabatem 30 proc.) – 99 zł. Do wykupienia na www.przekroj.pl oraz w App Store. Informacje: wsparcie@przekroj.pl

WYDAWCA: Presspublica Sp. z o.o. ul. Prosta 51, 00-838 Warszawa **PREZES ZARZĄDU:** Dariusz Leśniak
WICEPREZESI: Maciej Kutak, Tomasz Wróblewski **PROMOCJA I MARKETING:** promocja@przekroj.pl, Jakub Maszkowski, Milena Ostolska **BIURO REKLAMY:** Presspublica Sp. z o.o. ul. Prosta 51, 00-838 Warszawa faks: 22 628 05 88, 22 463 00 00; automatyczna centrala telefoniczna: 22 4630 + numer wewnętrzny; łączenie przez telefonistkę 22 628 34 01 do 09 **KIEROWNIK ZESPOŁU SPRZEDAŻY:** Filip Weichert – 22 463 01 88 reklamainfo@presspublica.pl **DRUK:** RR Donnelley. Artykułów niezamówionych nie zwracamy. Redakcja zastrzega sobie prawo do zmian oraz skrótów w nadesłanych artykułach i listach.

PRZEKROJ

Założył w roku 1945 w Krakowie redaktor Marian Eile

„Przekrój” w sieci

OLAF SZEWCZYK

– Polityka kreowania wizerunku naszej partii jest jak cebula, koleżanki i koledzy – rzekł podejrzanie cichym jak na siebie tonem Doświadczony Działacz. – Ma warstwy? – wyrwał się Stasiak Bronzoaur, aktywista młodzieżówki, który jako jedyny na zjeździe nie wyczuł, co się kroi. – Jak Shrek? – Niezupełnie. Chodzi o to, że jak się nad nią pochylić, to płakać się chce!!! – wybuchnął D.D. – Co to niby ma być?! Pablik rilejszyn nie polega na ordynarnym kopaniu po mózgu, jak u tych pałkarzy z wPotylice.pl czy innego prawicowatego tabloidu! Nasi wyborcy nie łkną wszystkiego jak pingwin lody! Nawet populizm, do krośet, wymaga finezji!

Tu działacz przerwał, by wodą gar- dła zdarte ukoić. A na sali obrad jak makiem zasiał.

– Mieliśmy jasną strategię: jak ktoś z naszych coś kompletnie zawalił, na przykład resort zdrowia, przesuwaliśmy gdzie indziej, awansując, że niby za zasługi. Następca – też nasz człowiek – miał szansę zyskać punkty, naprawiając to, co spieprzył poprzednik, bo nie jest trudno odbić się od dna, a niżej – tak się nam przynajmniej zdawało – upaść nie sposób. Przypominam, że gramy pod szyldem „rząd fachowców”. Jak się do tego ma wyrzucanie kompetentnych urzędników, którzy – co ludzie widzą – odnieśli rzeczywiste sukcesy? Po jaką cholere wylaliśmy kobitę, która wywalczyła niższe stawki za telefon i Internet? Bo ja nie pojmuję! Na co nam ta katastrofa wizerunkowa?

– Akcja „Zwalnianie awansem” zawiodła, szefie – nieśmiało pi- snął Stasiak. – Nikt tego nie kupił. Teraz próbujemy przekonać, że wylatują ci, którzy naprawdę coś potrafią i mają zasługi. Dzięki temu, gdy sami wylecimy na pysk, będziemy mogli liczyć na dobry wynik w wyborach.

Szczegóły strategii PR Partii Fa- chowców na FB, Twitterze, G+, www.przekroj.pl, tablice Galaxy.

Komentuj: redakcja@przekroj.pl.

NIE PISZEMY O TYM, O CZYM W TYM ROKU PISAĆ NIE BĘDZIEMY

... że będzie koniec świata.

... że nie będzie końca świata.

... że Jezusek lubi wzrost PKB, o czym jest przekonany niejaki pan Knabit, benedyktyn.

... ilu pijanych kie- rowców zatrzymała drogówka z okazji każ- dego święta kościelnego i państwowego.

... co jeden pan polityk drugiemu panu politykowi.

... co kto ówarka albo i nie ówarka.

... co Adam, bo nadcho- dzi czas na to, co Ewa.

... co tym razem napisali w kolejnym prze- łomowym przemówieniu ministra Radka Sikor- skiego sprywatyzowani byli tzw. dyplomaci brytyj- scy. Bo przecież mógłby poprosić nasz oksford- czyk o pomoc swoją żonę.

... co jest najważniej- sze lub dlażczego wcale nie jest najważniejsze.

... o czym szumią wierzyby.

... co się będzie działo podczas Euro 2012. Bo co się ma dziać?

... że Polacy wy- grali albo przegrali, że w tym roku narodową dyscypliną jest skok w dal przez pustynię au- tem terenowym.

... że Polacy są zado- woleni.

... że parytet się nie sprawdził, a Kościół jest ok.

... że jest nowocześnie.

... że jest tradycyjnie.

... że jest nie do ruszenia.

... że nie ma co.

... że po co.

... że nie warto.

... że się nie uda.

... że jesteśmy skaza- ni na Sukces, bo jesteśmy też skazani na Rzeczpo- spolitą i tak dalej, i tak dalej

MARK RACZKOWSKI

LAST MINUTE KRZYSZTOF PŁYTA

Czego symbolem w 2012 roku mogą być złoto, kadzidło i mirra? Bańki spekulacyjnej, wzrostu emisji CO₂ i awantury o recepty.